

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 1/2009 vp

Hallituksen esitys laiksi tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 25 päivänä helmikuuta 2009 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista (HE 6/2009 vp).

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Terhi Järvikare, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Kari Aaltonen, Verohallitus
- varatoimitusjohtaja Pauli K Mattila, Keskukskauppakamari
- veroasiantuntija Virpi Pasanen, Elinkeinoelämän keskusliitto
- johtaja Timo Sipilä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- veroasiantuntija Satu Grekin, Suomen Yrittäjät ry
- lakiasiain johtaja Vesa Korpela, Veronmaksajain Keskusliitto ry.

Kirjallisen lausunnon ovat antaneet Suomen Kuntaliitto ja valtiovarainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista. Lain mukaan uusien tehtaiden ja työpajojen sekä tehtaissa ja työpajoissa käytettävien uusien koneiden ja laitteiden hankintamenoista vuosilta 2009 ja 2010 tehtävien poistojen enimmäismäärät korotettaisiin kaksinkertaisiksi säännönmukaisten poistojen enimmäismääriin verrattuna.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuonna 2009 sen jälkeen, kun Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt ehdotetun huojennuksen. Lain voimaantuloajankohdasta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Lakia sovellettaisiin verovuosilta 2009 ja 2010 toimitettavissa verotuksissa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2009 ensimmäiseen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Hallituksen esitys on osa lisätalousarvioon sisältyvää elvytyspakettia, ja sen tarkoituksena on edistää uusia tuotannollisia investointeja vuosina 2009 ja 2010. Näinä vuosina käyttöön otettujen uusien tehtaiden ja työpajojen sekä tehtaisa ja työpajoissa käytettävien uusien koneiden ja laitteiden hankintamenoista saisi tehdä korotetut poistot verovuosilta 2009 ja 2010.

Korotetut poisto-oikeudet koskisivat kaikkia verovelvollisia, joilla on tehtaita tai työpajoja. Merkitystä ei olisi siten esim. yrityksen koolla, sijainnilla tai toimialalla. Poistojen enimmäismäärä olisi kaksinkertainen säännönmukaisiin poistoihin nähden. Uusia rakennuksia koskeva vuotuinen enimmäispoisto olisi siten näiltä vuosilta 14 prosenttia ja uusia koneita ja laitteita koskeva vastaava poisto 50 prosenttia.

Ehdotus merkitsee verokertymän osittaista lykkääntymistä myöhempään ajankohtaan. Esityksen on arvioitu pienentävän näin verotuottoja noin 65 milj. euroa vuodelta 2009 ja noin 83 milj. euroa vuodelta 2010.

Valiokunta pitää esitystä perusteltuna eikä katso olevan aihetta laajentaa erillislain soveltamisalaa tai -aikaa;

Esitys perustuu ensinnäkin hallituksen päätökseen toteuttaa poisto-oikeuksien korotus aiemmin voimassa olleiden lakien mukaisesti. Vaikka lain nimenä on tuotannollisten investointien korotetut poistot ja soveltamisalaa koskevassa 1 §:ssä puhutaan tuotannollisessa toiminnassa käytettävistä rakennuksista, lain soveltamisalana on 2 §:n mukaisesti tehtaat ja työpajat. Lain soveltamisessa ei siten lähdetä liikkeelle tuotannollisen toiminnan määrittelystä, vaan siitä, mitä pidetään verotuksessa tehtaana tai työ-

pajana. Näiden osalta oikeuskäytäntö on puolestaan vakiintunut.

Soveltamisalan rajaaminen tehtaisiin ja työpajoihin on perusteltua myös sen vuoksi, että nykyinen taloustilanne on aiheuttanut ongelmia etenkin teollisuudessa, johon lain vaikutukset pääosin kohdistuvat. Lain lyhyen soveltamisajan vuoksi ei ole perusteltua myöskään luoda uusia soveltamisrajoja, jotka kuormittavat verohallintoa ja muutoksenhakuelimia. Lisäksi esityksen taloudelliset vaikutukset olisivat huomattavasti suuremmat, jos soveltamisalaa laajennettaisiin muihinkin rakennuksiin kuin tehtaisiin ja työpajoihin.

Lain lyhyen soveltamisajan tarkoituksena puolestaan on saada investoinnit käynnistymään nopeasti ja vaikutukset kohdistumaan vuosiin, jolloin taloudellinen tilanne on nykyisten ennusteiden mukaan heikoimmillaan. Soveltamisajan pitkittäminen saattaisi lykätä investointien aloittamista.

Valiokunta ei pidä myöskään aiheellisenä poiketa poistojen kirjanpitosidonnaisuudesta tai muista voimassa olevista poistosäännöksistä lyhytaikaisen erillislain vuoksi. Valiokunta huomauttaa lisäksi, ettei poistojen kirjanpitosidonnaisuudella ole vaikutusta yrityksen nettovarallisuuskentään. Nettovarallisuuden laskennassa omaisuus arvostetaan verotuksessa poistamatta olevaan hankintamenoon. Sillä, onko vastaava poisto vähennetty kirjanpidossa vai ei, ei siis ole merkitystä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 10 päivänä maaliskuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Hannes Manninen /kesk	Matti Saarinen /sd
vpj.	Kari Rajamäki /sd	Petri Salo /kok
jäs.	Pertti Hemmilä /kok	Minna Sirnö /vas
	Bjarne Kallis /kd	vjäs. Esko Ahonen /kesk
	Jari Koskinen /kok	Hanna-Leena Hemming /kok
	Mikko Kuoppa /vas	Valto Koski /sd
	Reijo Laitinen /sd	Antti Rantakangas /kesk (osittain)
	Mika Lintilä /kesk	Eero Reijonen /kesk
	Tuija Nurmi /kok (osittain)	Ulla-Maj Wideroos /r
	Kirsi Ojansuu /vihr	Tuula Väättäin /sd.
	Markku Rossi /kesk (osittain)	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.